

Obsah

Slovní zásoba: Části dne, roční období, měsíce

Gramatika: rod

Školní čeština: psaní ú/ů

Výslovnost: h a ch

Cíl: Žák se naučí části dne, které bude potřebovat v dalších lekcích při práci se slovesy. Naučí se názvy ročních období a měsíců. Do této lekce jsem zařadila rod podstatných jmen, neboť kapitola obsahuje velké množství podstatných jmen, na kterých mohou žáci tuto gramatiku procvičovat. Rod je pro žáky důležitý také v hodinách češtiny ve škole.

Den

Na základě obrázku se žák seznámí s jednotlivými částmi dne. Učitel může uvést tvary v poledne, v noci. Je na jeho zvážení, zda je to žákům vhodné sdělovat teď nebo později.

Cvičení 1: Podle obrázku žáci říkají/píšou, o jakou část dne se jedná.

Cvičení 2: Slouží nejen k zapamatování si částí dne, ale také k opakování čísel.

Cvičení 3: Z přeházených písmen sestavuje žák slova, jež označují části dne.

Cvičení 4: Podle obrázku žák říká, o jakou část dne se jedná.

Doplňková aktivita 1: Vybraný žák pantomimicky ztvární nějaké sloveso (např. čistit si zuby...) a ostatní hádají, v jaké části dne se daná činnost odehrává. Pokud žáci slovesa ještě neznají, může jim ukazovat učitel obrázek daného slovesa.

Roční období

Nejprve se žáci seznámí s názvy jednotlivých ročních období. Učitel jim může ukazovat obrázky jednotlivých ročních období a žáci říkají, jaké roční období to je.

Cvičení 1: Úkolem žáka je přiřadit dané obrázky k jednotlivým ročním obdobím. Toto cvičení lze použít k rozšíření slovní zásoby.

Měsíce

Učitel může napsat na tabuli čísla 1 až 12. Řekne jméno měsíce a vybraný žák ho napíše na tabuli. Potom slova společně přečtou.

Cvičení 1: Do tabulky doplní žák měsíce podle ročních období.

Cvičení 2: Z přeházených písmen sestaví žák názvy jednotlivých měsíců.

Cvičení 3: Do řady po sobě jdoucích názvů měsíců doplní žák ty vynechané.

Cvičení 4: Do krátkého textu doplňuje žák slova uvedená v tabulce. V tomto textu se také seznámí s novým slovem prázdniny.

Rod

V tabulce s přehledem koncovek typických pro jednotlivé rody jsou uvedeny i názvy femininum, maskulinum, neutrum. Nepředpokládám, že je učitel nebo žák budou běžně používat, ale mohou se s nimi setkat v některých učebnicích češtiny pro cizince.

Rod vysvětlí učitel na základě typických koncovek, od žáka vyžaduje, že je bude umět.

Cvičení 1: Žák se rozhoduje, zda je dané slovo rodu mužského, ženského nebo středního.

V tabulce jsou uvedena slova z předchozích lekcí. Toto cvičení slouží tedy zároveň k upevnění slovní zásoby a k jejímu zopakování.

Cvičení 2: Úkolem žáka je napsat ke každému rodu 6 podstatných jmen. Je samozřejmě možné napsat i více.

Cvičení 3: Žák určuje rod podstatných jmen. Opět se jedná o slova z minulých lekcí.

Ten, ta, to

K rodu podstatných jmen jsem přidala také zájmeno ten, ta, to. Je možné ho žákům vysvětlit hned na začátku při seznamování se s koncovkami typickými pro jednotlivé rody. Já jsem tato zájmena uvedla až nyní, aby toho pro žáka/studenta nebylo mnoho nového najednou.

Cvičení 1: K daným slovům žák přiřazuje ten, ta, to.

Také na cvičeních určených k určování rodu lze trénovat zájmeno ten, ta, to.

Školní čeština

Seznamuje žáka se základními pravidly pro psaní ů/ú. Neuvedla jsem příklady slov složených či přejatých, protože je pro začátečníky považuju za obtížná.

Cvičení 1: Slouží nejen k nácvičku ů/ú, ale také seznamuje žáka s novými slovy. Je na učiteli, aby rozhodl, která slova považuje pro žáka za důležitá či praktická.

Cvičení 2: Žák vybírá ů/ú.

Cvičení 3: Žák doplňuje do slov ů/ú. Pokud dané slovo nezná, může ho vyhledat ve slovníku a naučí se s ním alespoň pracovat.

Výslovnost

se zaměřuje na rozdíl mezi h a ch.

Cvičení 1: Žák čte slova, se kterými se seznámil už v minulých lekcích.

Cvičení 2: Slouží nejen k nácvičku správné výslovnosti, přináší také socio-kulturní aspekt – seznámení se s některými českými jmény.

Cvičení 3: Učitel čte slova a žáci je po něm opakují.

Cvičení 4: Učitel říká popořadě slova, která označují obrázky, žáci podle poslechu píšou h nebo ch.

Cvičení 5: Žák se snaží rozlišovat podobně znějící slova.